

МІЖНАРОДНИЙ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вчена рада Міжнародного
європейського університету
від «03» квітня 2025 р. № 7

ВВЕДЕНО В ДІЮ

наказом ректора Міжнародного
європейського університету
від «04» квітня 2025 р. № 20-ОД

ПОЛІТИКА ВІДКРИТОЇ НАУКИ МІЖНАРОДНОГО ЄВРОПЕЙСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ (ЗІ ЗМІНАМИ)

<i>Політика відкритої науки Міжнародного європейського університету (зі змінами)</i>	<i>ПОЛОЖЕННЯ</i>
<i>МІЖНАРОДНИЙ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ</i>	<i>Система управління якістю ISO 9001:2015</i>

ЗМІСТ

	Прембула	3
1	Загальні положення	3
2	Цілі та завдання відкритої науки в університеті	4
3	Цінності та принципи відкритої науки	5
4	Інфраструктура відкритої науки університету	6
5	Інтелектуальна власність та етика в умовах відкритої науки	7
6	Впровадження принципів відкритої науки в освітній діяльності університету	8
7	Впровадження принципів відкритої науки в науковій діяльності університету	9
8	Популяризація відкритої науки, підвищення рівня обізнаності та формування компетентності з відкритої науки	11

<i>Політика відкритої науки Міжнародного європейського університету (зі змінами)</i>	<i>ПОЛОЖЕННЯ</i>
<i>МІЖНАРОДНИЙ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ</i>	<i>Система управління якістю ISO 9001:2015</i>

ПРЕАМБУЛА

Міжнародний європейський університет прагне запровадити відкриту науку як норму освітньої та наукової діяльності. Відкрита наука орієнтована на найкращі міжнародні практики, стандарти, досвід і рекомендації, що сприяють успішному розвитку університету за всіма напрямками. Нова парадигма організації, проведення досліджень і поширення інформації про їх результати в умовах цифрового суспільства – це **відкрита наука**, яка дозволяє:

- **Краще використовувати та обмінюватися ресурсами**, підвищуючи ефективність науки за рахунок зменшення дублювання досліджень і витрат на створення, передачу та повторне використання даних.

- **Підвищувати прозорість** отриманих наукових результатів.

- **Прискорювати впровадження інновацій** – скоротити шлях від проведених досліджень до практичного впровадження.

- **Розширювати залучення громадян** до наукових досліджень.

Враховуючи візію, університет визначає одним із пріоритетів свого розвитку інтеграцію до Європейського дослідницького простору на основі впровадження принципів відкритої науки. Це є передумовою формування відкритого, інноваційного та інклюзивного освітнього середовища, що розкриває творчий, аналітичний і професійний потенціал учасників освітнього процесу, а також ґрунтується на визнанні та партнерстві у світовому освітньому й науковому просторі.

Університет створює необхідні умови, щоб інтегрувати цінності й практики відкритої науки в усі робочі процеси своєї діяльності. При цьому університет орієнтується на політики й практики міжнародних інституцій (зокрема, ЮНЕСКО та Європейської Комісії), а також на досвід розвитку відкритої науки в інших закладах освіти й науково-дослідних установах.

Мета цієї Політики відкритої науки – підвищити наукову співпрацю та обмін інформацією для розвитку науки і суспільного блага, а також інтегрувати університет до європейського дослідницького й освітнього простору. Для цього університет прагне зробити наукові знання відкритими, загальнодоступними та придатними для багаторазового використання.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Політика відображає новий підхід до освітнього процесу і науково-технічної діяльності, що базується на цінностях і принципах відкритої науки. Вона визначає мету, цілі й завдання впровадження відкритої науки в університеті; встановлює засади безперешкодного доступу до наукових результатів і дослідницьких даних університету, процесу створення відкритих навчальних ресурсів; окреслює інфраструктуру відкритої науки університету та напрями підвищення обізнаності й формування компетентності з відкритої науки. Ця Політика також є основою для поширення, впровадження й популяризації відкритої науки членами університетської спільноти на місцевому, національному та міжнародному рівнях.

<i>Політика відкритої науки Міжнародного європейського університету (зі змінами)</i>	<i>ПОЛОЖЕННЯ</i>
<i>МІЖНАРОДНИЙ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ</i>	<i>Система управління якістю ISO 9001:2015</i>

1.2. Політику розроблено відповідно до Конституції України, чинних законів України та інших нормативних актів у сфері наукової і науково-технічної діяльності, інформації, авторського права й освіти. Вона узгоджується з національними та міжнародними стратегічними документами щодо розвитку відкритої науки (зокрема, з Національним планом впровадження відкритої науки, дорожньою картою інтеграції України до Європейського дослідницького простору (ERA-UA), рекомендаціями ЮНЕСКО з відкритої науки, рекомендаціями Європейської Комісії від 11 березня 2005 року щодо управління дослідженнями, Європейською хартією дослідників, Директивою ЄС 2019/1024 про відкриті дані тощо), а також зі Стратегією розвитку Міжнародного європейського університету на 2021–2031 роки. Політика не суперечить міжнародній практиці, чинному законодавству та внутрішній нормативній базі університету.

1.3. Впровадження принципів відкритої науки в університеті здійснюється як багаторівневий процес, що поєднує інституційні та інфраструктурні механізми і передбачає залучення широкого кола висококваліфікованих фахівців з різних галузей. Їхня спільна діяльність створює умови для формування і розвитку відкритого, інноваційного та інклюзивного освітнього середовища, сприятливого для розкриття й реалізації творчого, аналітичного і професійного потенціалу учасників освітнього процесу. Це стає можливим завдяки підтримці дослідників у використанні відкритих дослідницьких практик, а також принципам визнання та партнерства у світовому освітньому і науково-дослідницькому просторі.

1.4. Політика базується на принципах академічної доброчесності, нерозголошення конфіденційної інформації, рівних можливостей і поваги до різноманіття.

1.5. Політика поширюється на всю діяльність університету, зокрема на освітній процес і наукову діяльність, на всіх учасників освітнього і наукового процесів в університеті, а також на результати наукової, науково-технічної та науково-педагогічної діяльності, проведеної із використанням ресурсів університету. Політика **не поширюється** на результати діяльності, що здійснюється поза межами посадових обов'язків працівників університету, але не виключає можливості використання університетських систем для публікації й архівування таких результатів.

1.6. Політика розміщується у відкритому доступі на офіційному сайті університету як частина публічної інформації щодо нормативної бази системи управління якістю діяльності університету.

1.7. Політика відкритої науки університету повинна бути доведена до відома всіх членів академічної спільноти університету та враховуватися ними у своїй поточній діяльності.

1.8. Університет зобов'язується планувати та виконувати заплановані заходи, орієнтовані на реалізацію положень цієї Політики.

2. ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ ВІДКРИТОЇ НАУКИ В УНІВЕРСИТЕТІ

2.1. Основні цілі впровадження відкритої науки в університеті:

- **Сприяння поширенню, інтерпретації та повторному використанню результатів наукових досліджень.**

<i>Політика відкритої науки Міжнародного європейського університету (зі змінами)</i>	<i>ПОЛОЖЕННЯ</i>
<i>МІЖНАРОДНИЙ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ</i>	<i>Система управління якістю ISO 9001:2015</i>

- **Підвищення обізнаності** про відкриту науку та розвиток компетентності з відкритої науки серед членів університетської спільноти.

- **Популяризація відкритої науки** і залучення університетської спільноти до проєктів з впровадження принципів відкритої науки.

- **Розвиток культури відкритих досліджень** високого рівня в університеті.

3. ЦІННОСТІ ТА ПРИНЦИПИ ВІДКРИТОЇ НАУКИ

3.1. Члени університетської академічної спільноти поділяють і керуються цінностями та принципами відкритої науки у своїй діяльності.

3.2. Університет дотримується основних **цінностей відкритої науки** (визначених Рекомендацією ЮНЕСКО з відкритої науки):

- **Якість та добросовісність** – відкритій науці притаманні повага до академічної свободи та прав людини, дотримання високих стандартів якості досліджень і академічної добросовісності. Забезпечення відкритого доступу до методів і результатів досліджень створює умови для всебічного аналізу, перевірки й довіри до науки.

- **Загальна користь** – наукові знання розглядаються як глобальне суспільне благо, яке має належати всьому людству. Наукова діяльність має бути інклюзивною, стійкою та справедливою, щоб результати науки приносили користь усім.

- **Справедливість і рівність можливостей** – відкрита наука покликана забезпечувати рівні можливості для дослідників з різних країн і середовищ, створюючи умови для чесного та взаємного обміну науковими здобутками. Усі люди, незалежно від місця проживання, національності, статі, соціально-економічного статусу чи інших обставин, повинні мати рівний доступ до наукових знань і можливість долучитися до науки.

- **Різноманіття та інклюзивність** – відкрита наука визнає різноманіття знань, практик, мов та результатів досліджень. Вона заохочує участь у науковому процесі не лише традиційної наукової спільноти, але й різних суспільних груп (включно з представниками локальних громад та корінних народів), забезпечуючи врахування широкого спектра підходів і думок.

3.3. Розвиток відкритої науки в університеті базується на **принципах**, визначених Рекомендацією ЮНЕСКО з відкритої науки:

- **Прозорість, критичний підхід і відтворюваність** – відкритість на всіх етапах наукової діяльності (планування, проведення, оцінювання результатів) забезпечує можливість ретельної перевірки, критичного аналізу та повторного відтворення наукових результатів, що підсилює їхню надійність і вплив.

- **Рівність можливостей** – усі науковці та зацікавлені сторони (незалежно від країни, статі, соціального стану, етапу кар'єри тощо) мають рівне право брати участь у науковому процесі та користуватися його результатами.

- **Відповідальність, повага та підзвітність** – підвищена відкритість науки вимагає відповідального управління науковою діяльністю. Дослідники мають дотримуватися етичних норм, проявляти чесність та повагу до учасників досліджень.

<i>Політика відкритої науки Міжнародного європейського університету (зі змінами)</i>	<i>ПОЛОЖЕННЯ</i>
<i>МІЖНАРОДНИЙ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ</i>	<i>Система управління якістю ISO 9001:2015</i>

Чітке визначення відповідальності й підзвітності (в тому числі за потенційні ризики або конфлікти інтересів) є основою належного впровадження відкритої науки.

- **Співпраця, участь та інклюзивність** – співробітництво на всіх етапах наукового процесу, подолання міждисциплінарних, мовних, географічних чи інших бар'єрів, широке залучення різних груп населення до науки мають стати звичною практикою. Інтердисциплінарна співпраця та участь представників різних спільнот дозволяють повніше реалізувати потенціал відкритої науки для розв'язання суспільно значущих проблем.

- **Гнучкість** – різноманітність наукових систем, суб'єктів і ресурсів вимагає гнучких підходів. Відкрита наука передбачає, що не існує універсального способу її реалізації: інституції можуть обирати різні шляхи та інструменти впровадження відкритості, адаптуючи їх до своїх потреб і контексту, одночасно залишаючись вірними базовим принципам і цінностям.

- **Сталий розвиток** – ефективність і результативність відкритої науки підтримуються довгостроковими стійкими методами роботи, інфраструктурою та фінансуванням. Інфраструктура відкритої науки має працювати на неприбутковій основі, з довгостроковою перспективою удосконалення методології відкритої науки, що максимізує постійний і необмежений доступ усіх зацікавлених сторін до знань.

3.4. Університет системно працює над формуванням і розвитком культури відкритої науки в академічній спільноті, зосереджуючись на таких напрямках:

- Удосконалення нормативної бази, що створює сприятливі умови для впровадження принципів відкритої науки в університеті (зокрема врегулювання питань інтелектуальної власності та етики у відкритій науці).

- Створення та розвиток інфраструктури відкритої науки.

- Популяризація принципів відкритої науки серед учасників освітнього і наукового процесів університету.

4. ІНФРАСТРУКТУРА ВІДКРИТОЇ НАУКИ УНІВЕРСИТЕТУ

4.1. Університет розвиває належну інфраструктуру для досягнення цілей і виконання завдань, визначених цією Політикою. Елементи інфраструктури відкритої науки впроваджуються та підтримуються як самим університетом, так і у співпраці з іншими організаціями.

4.2. Інфраструктура відкритої науки університету включає:

- **Інституційний репозитарій університету** – забезпечує безперешкодний відкритий доступ до наукових результатів та академічних текстів, створених членами університетської спільноти.

- **Видавничі платформи наукових періодичних видань** – використовуються для випуску наукових журналів відкритого доступу, що надають безкоштовний онлайн-доступ до результатів наукових досліджень.

- **Видавнича платформа університету** – платформа для публікації навчальних і наукових робіт співробітників університету у відкритому доступі.

<i>Політика відкритої науки Міжнародного європейського університету (зі змінами)</i>	<i>ПОЛОЖЕННЯ</i>
<i>МІЖНАРОДНИЙ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ</i>	<i>Система управління якістю ISO 9001:2015</i>

- **Відкриті наукометричні платформи** – інструменти для моніторингу та оцінювання наукової діяльності (бази цитувань, рейтинги тощо).

- **Серверні потужності для зберігання наукових результатів** – сховища для дослідницьких даних, відкритих освітніх ресурсів, а також засоби для безпечного управління конфіденційними дослідницькими даними; хмарні сховища для довгострокового зберігання наукових даних.

- **Програмне забезпечення з відкритим кодом** – спеціалізовані програмні продукти з відкритою ліцензією для забезпечення освітньої та наукової діяльності.

- **Доступ до спільної інфраструктури відкритої науки інших установ** – університет використовує можливості наукових інфраструктур партнерських організацій (за наявності відповідних угод) для розширення власних ресурсів відкритої науки.

4.3. Розвиток інфраструктури відкритої науки університету підтримується за рахунок джерел, не заборонених законодавством України, включно зі спеціальними грантовими проєктами для розвитку відкритої науки.

5. ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ ТА ЕТИКА В УМОВАХ ВІДКРИТОЇ НАУКИ

5.1. Ця Політика охоплює всі наукові результати та відкриті навчальні ресурси, створені співробітниками Університету (як службові об'єкти інтелектуальної власності). Якщо результат містить конфіденційну інформацію або підпадає під умови договору, що забороняють відкритий доступ, його оприлюднення здійснюється лише згідно з вимогами законодавства та умовами такого договору (тобто у випадку обмеженого доступу діють спеціальні правила).

5.2. Перед тим як викласти дослідницькі дані чи результати у відкритий доступ, дослідник повинен переконатися, що матеріали не містять інформації, яка потребує правової охорони. Якщо у матеріалах є такі **об'єкти інтелектуальної власності** (наприклад, потенційно запатентовані результати), відкритий доступ до них відкладається – зазвичай до отримання відповідних охоронних документів або максимум на 24 місяці.

5.3. Якщо у науковій роботі або навчальному ресурсі використано матеріали чи об'єкти, що належать іншим особам (чужу інтелектуальну власність), то для розміщення таких результатів у відкритому доступі необхідно отримати дозвіл від власників прав на ці матеріали відповідно до закону.

5.4. Університет рекомендує авторам-науковцям зберігати за собою авторські права на свої роботи. Під час укладання видавничих договорів або ліцензій слід передавати видавцям лише ті права, які необхідні для публікації, залишаючи інші права за собою.

5.5. Університет надає підтримку учасникам академічної спільноти з питань ліцензування та оформлення прав інтелектуальної власності на їхні наукові результати і публікації. Також надаються консультації щодо оцінки ризиків передчасного розголошення інформації (щоб запобігти публікації даних до належного захисту).

<i>Політика відкритої науки Міжнародного європейського університету (зі змінами)</i>	<i>ПОЛОЖЕННЯ</i>
<i>МІЖНАРОДНИЙ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ</i>	<i>Система управління якістю ISO 9001:2015</i>

5.6. Дослідники повинні дотримуватися високих стандартів наукової етики й академічної доброчесності при відкритому оприлюдненні своїх даних і результатів. Недопустимими є будь-які фальсифікації чи маніпуляції з даними, а також інша неетична поведінка, пов'язана з відкритим оприлюдненням наукової інформації.

5.7. Якщо дослідження передбачає участь людей або використання персональних даних, перед відкритим поширенням результатів необхідно отримати інформовану згоду від цих осіб. Дослідники мають керуватися етичними нормами (зокрема, рекомендаціями Гельсінської декларації для біомедичних досліджень) щодо захисту учасників дослідження. Ідентифікуюча персональна інформація (прізвища, ініціали, зображення осіб тощо) не повинна розголошуватися у відкритому доступі, якщо вона не є суттєвою для наукових цілей або якщо не отримана окрема згода від відповідних осіб.

6. ВПРОВАДЖЕННЯ ПРИНЦИПІВ ВІДКРИТОЇ НАУКИ В ОСВІТНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ

6.1. За реалізацію принципів відкритої науки в освітній діяльності відповідає призначений керівник – проректор з науково-педагогічної роботи (та підпорядковані йому підрозділи). Він координує заходи, щоб освіта в Університеті відповідала засадам відкритої науки.

6.2. Університет забезпечує доступність навчання для всіх учасників освітнього процесу, у тому числі для соціально незахищених груп та осіб із особливими освітніми потребами. Здобувачі освіти (студенти) мають відкритий доступ до всіх освітніх ресурсів і навчально-методичних матеріалів, що створені в Університеті.

6.3. В Університеті створено власну онлайн-екосистему навчання, яка забезпечує взаємодію між усіма учасниками освітнього процесу та відкритий доступ до навчальних матеріалів. Для накопичення, впорядкування, збереження та довготривалого відкритого зберігання електронних версій навчально-методичних матеріалів, наукових робіт, кваліфікаційних робіт тощо функціонує **інституційний репозитарій** Університету.

6.4. Навчальні та методичні матеріали, які співробітники Університету створюють для занять, по можливості забезпечуються цифровим ідентифікатором (DOI) і публікуються у відкритому доступі під відкритими ліцензіями (наприклад, Creative Commons CC BY або CC BY-SA). Важливо, щоб це не порушувало чинного законодавства про авторське право. Якщо такі матеріали розроблено у співпраці з представниками інших установ, у договорі про співпрацю має бути визначено, які частини матеріалів (наприклад, окремі завдання, екзаменаційні питання, авторські навчальні відео чи інші ресурси) дозволено розміщувати у відкритому доступі відповідно до цієї Політики.

6.5. Відкриті навчальні ресурси Університету видаються через власні видавничі платформи і надаються у відкритий доступ для здобувачів освіти. Додатково такі ресурси можуть розміщуватися в інституційному репозитарії та на зовнішніх відкритих платформах, щоб забезпечити ширший доступ до них.

6.6. Наукові результати здобувачів освіти (студентські наукові роботи, проекти тощо) також підпадають під вимоги відкритої науки. Зокрема, кваліфікаційні роботи

<i>Політика відкритої науки Міжнародного європейського університету (зі змінами)</i>	ПОЛОЖЕННЯ
МІЖНАРОДНИЙ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ	<i>Система управління якістю ISO 9001:2015</i>

студентів (дипломні роботи, дисертації) після захисту розміщуються у відкритому доступі в репозитарії Університету, якщо в цих роботах немає інформації з обмеженим доступом (у разі наявності конфіденційних даних діють відповідні обмеження згідно із законодавством).

7. ВПРОВАДЖЕННЯ ПРИНЦИПІВ ВІДКРИТОЇ НАУКИ В НАУКОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ

7.1. Університет прагне забезпечити максимально вільний (без фінансових, правових чи технічних перепон) доступ до результатів наукової діяльності – настільки, наскільки це дозволяють закони України і повноваження закладу. Також Університет сприяє проведенню досліджень, надаючи вченим з інших установ (як українських, так і закордонних) відкритий доступ до своєї дослідницької інфраструктури.

7.2. Усі наукові результати, одержані в Університеті, повинні якомога швидше (одразу після публікації) стати доступними у відкритому доступі. Для цього використовується стандартне ліцензування результатів за відкритими ліцензіями (наприклад, Creative Commons – бажано CC BY, або інші сумісні ліцензії), що дозволяє вільно читати, поширювати і використовувати ці матеріали.

7.3. Університет заохочує своїх науковців публікувати результати досліджень (наукові статті, тези доповідей, монографії тощо) в авторитетних міжнародних виданнях або на платформах, які підтримують відкритий доступ. Це підвищує видимість і доступність їхніх досліджень для світової наукової спільноти.

7.4. У разі необхідності Університет допомагає дослідникам оформити права інтелектуальної власності на їхні наукові результати (наприклад, отримати патенти) та належним чином їх ліцензувати. Якщо певні результати потребують правової охорони, відкритий доступ до них надається лише після отримання цих охоронних документів (патентів, свідоцтв тощо).

7.5. Якщо наукові результати співробітника опубліковані в науковому виданні, що розповсюджується на умовах передплати (тобто доступ до статті платний або обмежений), дослідник зобов'язаний забезпечити відкритий доступ до своєї роботи шляхом самоархівування. Це означає, що автор розміщує копію статті або рукопису в інституційному репозитарії Університету відповідно до політики журналу (наприклад, після закінчення ембарго, якщо воно передбачене).

7.6. Якщо співробітники Університету виконують дослідження у співпраці з іншими установами, положення цієї Політики застосовуються до тієї частини результатів, яку одержано силами Університету (якщо інше не передбачено спеціальною угодою між сторонами). Результати досліджень, що виконуються на замовлення або за контрактами, публікуються і відкриваються на умовах, визначених такими договорами. Іншими словами, умови договору про дослідження можуть встановлювати власний порядок доступу до отриманих даних і результатів.

7.7. Університет наполягає, щоб результати науково-дослідних робіт були відкритими настільки, наскільки це можливо. Зокрема, звіти за результатами науково-дослідних робіт, що фінансуються з державного бюджету або грантів, а також дисертації

<i>Політика відкритої науки Міжнародного європейського університету (зі змінами)</i>	<i>ПОЛОЖЕННЯ</i>
<i>МІЖНАРОДНИЙ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ</i>	<i>Система управління якістю ISO 9001:2015</i>

повинні обов'язково оприлюднюватися у відкритому доступі (виняток робиться лише для матеріалів з обмеженим доступом – такі публікації здійснюються відповідно до вимог закону). Це гарантує, що результати, отримані за публічні кошти, доступні суспільству.

7.8. Усі оприлюднені наукові результати мають супроводжуватися інформацією про джерела фінансування дослідження та про наявність чи відсутність конфлікту інтересів. Вказуючи, ким і за яких умов профінансовано дослідження, а також підтверджуючи неупередженість авторів, університетські науковці підвищують довіру до своїх результатів.

7.9. У рамках відкритої науки дослідникам рекомендується ділитися не тільки успішними, але й негативними результатами експериментів чи проєктів – звісно, якщо такі результати мають наукову цінність або можуть запобігти даремному дублюванню зусиль інших дослідників. Відкритий обмін і невдалими результатами допомагає розвитку науки, уникаючи повторення помилок і зайвих витрат ресурсів.

7.10. Наукові публікації співробітників Університету повинні містити відомості про внесок кожного автора в дослідження (зокрема, рекомендовано використовувати таксономію ролей CRediT, що чітко описує, хто що зробив) та містити заяву про доступність даних дослідження. Це означає, що в статті слід зазначити, де і на яких умовах можна ознайомитися з даними, на яких базуються висновки роботи.

7.11. Університетські наукові журнали і збірники дотримуються політики відкритого доступу. Вони видаються під відкритими ліцензіями (Creative Commons Attribution, тобто CC BY), що дозволяє будь-кому вільно читати, копіювати, поширювати матеріали цих видань з обов'язковим посиланням на авторство.

7.12. Університет забезпечує управління дослідницькими даними відповідно до міжнародних принципів FAIR, щоб дані було легко знайти, отримати, співставити з іншими та повторно використати. Зокрема:

7.13. Дослідникам рекомендується на початку проєкту складати **план управління даними**, де визначено, як вони збираються, опрацьовуються, зберігаються і надаються у відкритий доступ згідно з принципами FAIR.

7.14. Усі дослідницькі дані Університету мають зберігатися в електронній формі (цифровому вигляді) на надійних носіях або серверах, щоб забезпечити їхню цілісність і доступність.

7.14.1. Доступ до дослідницьких даних надається через інституційний репозитарій даних Університету. Це означає, що дані розміщуються у спеціальному сховищі, звідки їх можуть вільно отримувати всі бажаючі для повторного використання. Обов'язковою умовою є правильне цитування джерела даних та використання їх виключно для підтвердження наукових результатів (або інших добросовісних цілей).

7.14.2. Окрім власного репозитарію, дослідницькі дані Університету можуть додатково розміщуватися в інших відкритих репозитаріях чи архівах, призначених для спільного зберігання наукових даних різних установ. Це сприяє ширшому розповсюдженню наших даних і інтеграції в світові наукові бази.

<i>Політика відкритої науки Міжнародного європейського університету (зі змінами)</i>	<i>ПОЛОЖЕННЯ</i>
<i>МІЖНАРОДНИЙ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ</i>	<i>Система управління якістю ISO 9001:2015</i>

7.14.3. Обмежувати відкритий доступ до наукових даних можна лише у випадках, передбачених законами України або спеціальними угодами. Тобто, якщо певні дані містять державну, комерційну таємницю чи іншу інформацію з обмеженим доступом, або якщо існують договірні зобов'язання щодо нерозголошення, тоді доступ до таких даних регулюється цими специфічними нормами, а не загальною політикою відкритості.

8. ПОПУЛЯРИЗАЦІЯ ВІДКРИТОЇ НАУКИ, ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ОБІЗНАНОСТІ ТА ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТІ З ВІДКРИТОЇ НАУКИ

8.1. Для успішного втілення цієї Політики необхідно збільшувати рівень обізнаності про відкриту науку та розвивати відповідні навички у всіх членів академічної спільноти. Університет здійснює низку заходів для популяризації відкритої науки, серед яких:

- включення тем з відкритої науки в освітні програми і курси;
- підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників (тренінги, стажування тощо з питань відкритої науки);
- проведення освітніх заходів: надання методичних рекомендацій, консультацій, організація семінарів, круглих столів, тренінгів тощо;
- проведення публічних обговорень, дискусій на теми відкритої науки;
- організація спеціальних акцій та кампаній з популяризації (наприклад, тематичні інсталяції, виставки, флешмоби, наукові квести);
- виконання досліджень з актуальних питань відкритої науки (щоб вивчати та вдосконалювати практики відкритості).

8.2. Університет мотивує викладачів, науковців та студентів активно застосовувати практики відкритої науки, враховуючи таку діяльність при оцінюванні їхніх досягнень. Зокрема, участь у відкритій науці (наприклад, публікація результатів у відкритому доступі, відкритий рецензування, розробка відкритих освітніх ресурсів) береться до уваги під час атестації, складання рейтингів, а також при укладанні контрактів, просуванні по службі або продовженні перебування на посаді. Іншими словами, внесок співробітника чи студента у відкриту науку розглядається як позитивний фактор для його кар'єрного зростання в Університеті.

8.3. При оцінці наукових і навчальних здобутків Університету, його підрозділів та окремих працівників враховуються лише ті наукові результати, що представлені в інфраструктурі відкритої науки Університету відповідно до вимог цієї Політики. Тобто, щоб науковий доробок (публікація, дисертація, звіт тощо) був зарахований до показників кафедри чи автора, він має бути розміщений у відкритому доступі (в репозитарії чи на відкритій платформі) згідно з принципами, викладеними в цій Політиці.

Політика відкритої науки Міжнародного європейського університету (зі змінами)	ПОЛОЖЕННЯ
МІЖНАРОДНИЙ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ	Система управління якістю ISO 9001:2015

Додаток 1

ОСНОВНІ ВИЗНАЧЕННЯ ТЕРМІНІВ І ПОНЯТЬ

Академічна спільнота – усі члени університетської спільноти (викладачі, науковці, співробітники, здобувачі освіти), які беруть участь в освітній та науковій діяльності університету.

Академічний текст – авторський твір наукового або навчального характеру у формі дисертації, кваліфікаційної роботи, наукової статті, монографії, наукового звіту, підручника, навчального посібника чи іншої наукової або навчально-методичної праці.

Відкрита наука – набір принципів і практик здійснення наукової та науково-технічної діяльності, який передбачає забезпечення відкритого доступу до наукової інфраструктури, результатів досліджень і наукової інформації з можливістю їх багаторазового використання, обміну та широкого залучення суспільства до наукового процесу.

Відкритий доступ – вільний онлайн-доступ для будь-якого користувача до перегляду, читання, завантаження, копіювання, поширення чи використання наукових публікацій або даних без фінансових, правових та технічних обмежень.

Відкриті дані – дослідницькі дані, оприлюднені у відкритому доступі для вільного використання, обробки та повторного застосування іншими дослідниками або зацікавленими сторонами.

Відкриті освітні ресурси – навчальні та методичні матеріали, що розповсюджуються у відкритому доступі на умовах відкритих ліцензій і можуть вільно використовуватися, копіюватися, модифікуватися та поширюватися з освітньою метою.

Інституційний репозитарій – електронний архів університету для зберігання та забезпечення відкритого доступу до академічних текстів і результатів наукових досліджень, створених членами університетської спільноти.

Інституційний репозитарій даних – електронний архів для зберігання та забезпечення відкритого доступу до наборів дослідницьких даних, отриманих у результаті наукових досліджень.

Ліцензії Creative Commons (CC) – типові відкриті ліцензії, що дозволяють авторам творів і даних визначати умови їх повторного використання. Основні різновиди: **CC BY** (дозволяє вільно копіювати і використовувати матеріал з обов'язковим зазначенням авторства), **CC BY-SA** (те саме, але зі збереженням ліцензії при поширенні похідних творів), **CC BY-ND** (вільне використання без змін, з атрибуцією авторства) та **CC BY-NC** (вільне використання з атрибуцією, але лише в некомерційних цілях).

Принципи FAIR – міжнародні принципи управління дослідницькими даними, що забезпечують їх знаходження (*Findable*), доступність (*Accessible*), інтеперабельність (*Interoperable*) та можливість повторного використання (*Reusable*).